

Наставно-научном већу Универзитета у Београду – Хемијског факултета

Студентски трг 12-16

Београд

3. 9. 2021.

Предмет: Годишњи извештај о раду Збирке великана српске хемије

Овај извештај односи се на активности у Збирци великана српске хемије (у даљем тексту Збирка) у периоду од 1. јануара 2020. до 31. децембра 2020, као и на скупове у којима је Слађана Савић, руководилац и кустос Збирке, представљала Збирку и Хемијски факултет. Молим Наставно-научно веће да, у складу са Правилником о раду Збирке великана српске хемије, усвоји овај годишњи извештај.

Извештај о раду Збирке за 2020. годину

Збирка великана српске хемије

Збирка великана српске хемије је музејска збирка Хемијског факултета. У Збирци се чувају, излажу и истражују предмети који се односе на историју хемије у Србији. Лабораторијско посуђе, књиге, студентски извештаји, аналитички радови и хемикалије из Збирке доступни су посетиоцима сваког радног дана уз најављену посету.

Посете

У 2020. години Збирку великана српске хемије посетило је 117 посетилаца. Прва посета је забележена 24. јануара, а последња 3. децембра. Осим наших студената, у оквиру предмета Индустријска хемија и Аналитичка хемија, или самостално, Збирку су посетили и ученици Седме и Десете београдске гимназије, као и двоје истраживача из Фрајберга.

Од стручних посета, издваја се посета редакције Београдских музеја, странице на друштвеним мрежама, кустоси из Музеја науке и технике, конзерватор из тадашњег Централног института за конзервацију, као и студенти Археологије са Филозофског факултета. Од медија, Збирку је посетила и редакција Научне *Brainz* телевизије.

Манифестације

У наставку су манифестације у којима је презентован Хемијски факултет, кроз активности у којима је учествовала Збирка великана српске хемије, од најранијих до најскоријих у 2020. години.

1. **Музеји за 10** (9-15. 11. 2020.) – национална манифестација, коју координира НК ICOM Србија. Објављивани су фото- и видео-прилози на друштвеним мрежама Факултета, са темама (по реду објављивања): *Студирање кроз време; Етанол наш насушни; Модели откривају тајне једињења; Поглед у кристале; Каква је то бела свеска; Једнакост у лабораторији, као и Разноликост елемената и хемикалија*. Свака објава садржала је хештегове #muzejhemije и #muzejiza10, па се по томе и могу наћи на друштвеним мрежама. Ауторски тим програма чинили су: студенткиње Исидора Шишаковић и Тамара Деспенић, за снимање и монтирање је заслужан Стефан Ивановић, студент докторских студија Хемијског факултета и истраживач-приправник Института за хемију, технологију и металургију. За фотографије је заслужна Ана Ђорђевић, библиотекарка у Библиотеци Хемијског факултета. Материјал је на друштвене мреже постављао др Константин Илијевић. Идеја за учешће је потекла од Слађане Савић, кустоскиње Збирке.

<https://www.muzejisrbije.rs/2020/11/09/univerzitet-u-beogradu-hemijски-fakultet-zbirka-velikana-srpske-hemije-2020/>

2. **Digital after the crisis. Short term effects and long term impacts of COVID-19 on online collections and usage of digital tools for academic heritage** (25. 6. 2020.) – онлајн-састанак у организацији Working Group Digital Initiatives, UNIVERSEUM European Academic Heritage Network, усмено саопштење Слађане Савић по позиву, представљена је Збирка великана српске хемије и програм припремљен за манифестацију MuseumWeek.

<https://www.universeum-network.eu/wp-content/uploads/2020/07/Sla%C4%91ana-Savic%CC%81-Presentation-We%E2%80%99ll-meet-online.pdf>

3. **Бела свеска** (10. 6. 2020.) – мини-конкурс белих свезака студената Хемијског факултета у сарадњи са Аном Ђорђевић, библиотекарком Хемијског факултета, и часописом „Позитрон“. Пристигле фотографије су објављене на друштвеним мрежама Факултета и „Позитрона“, и упоређене са белим свескама које се чувају у Збирци великана српске хемије.

<https://www.facebook.com/hemijskifakultetbg/photos/3034669519922354>

4. **MuseumWeek** (11-18. 5. 2020.) – међународна манифестација која обухватила и 18. мај, Међународни дан музеја. Током седам дана манифестације на друштвеним мрежама Хемијског факултета су објављивани текстови и фотографије посвећене следећим темама: *Хероји*, *Култура у карантину*, *Заједно*, *Тренуци у музеју*, *Клима*, *Технологија и Снови*. Ауторски тим чинили су Ана Ђорђевић, Александар Ђорђевић, Ненад Зарић, Тамара Деспенић, Марија Симић и Слађана Савић. Материјал је на друштвене мреже постављао др Константин Илијевић.

<https://www.facebook.com/hemijskifakultetbg/photos/2959060027483304>

Обогаћивање фонда Збирке

У 2020. години евидентирана су 72 нова предмета, углавном поклони запослених на Хемијском факултету. Највећи број предмета категорисан је као део колекције Инструменти и апаратуре, а затим разноврсна архивска грађа. Део грађе још није детаљно прегледан и категорисан, а то се највише односи на архивску грађу.

Називи предмета

1. Куцаћа машина проф. др Вилима Вајганда
2. Амперметар
3. Дипломе проф. др Предрага Полића
4. Волтметар
5. Ареометар
6. Витстонов мост
7. Галванометар
8. Непознати предмет који подсећа на радио
9. Плочице за пројектор
10. Делови за микроскоп
11. Фотографије са прославе Дана Хемијског факултета 2003.
12. Плочице електролитички обложене
13. Термопар
14. Титратор
15. Новчић и новчаница из 20. века
16. Папири који се односе на проф. др Гордану Миловановић
17. Фотоћелија
18. Часопис Tetrahedron Computer Methodology, часопис за рачунарску хемију

19. Непознати предмети облика цилиндра
20. Колона за гасни хроматограф
21. Део микроскопа
22. Миливолтметар
23. Микроскоп

Дариваоци: проф. др Драган Манојловић, доц. др Далибор Станковић, доц. др Љубодраг Вујисић, Весна Станковић, др Олга Цветковић, проф. др Душанка Милојковић-Опсеница, др Бранка Кекез, др Марија Љешевић, др Ференц Пастор.

Купљена је и подлога за сечење (Денико компанија) А2 величине, у износу од 2376 РСД.

Усавршавања

Лична усавршавања Слађане Савић, у којима је такође представљана Збирка великана српске хемије.

1. **РЕ-ОРГ, метод за реорганизовање и оживљавање музејских депоа** (22. 10. – 8. 12. 2020.) – онлајн-семинар тадашњег Централног института за конзервацију, у оквиру ког је изведена студија случаја депоа Збирке великана српске хемије и направљен пројекат реновирања депоа, у сарадњи са Наталијом Ћосић и Вељком Џикићем (виши конзерватори из тадашњег Централног института за конзервацију) и Анђеликом Бабић, Лазаром Марковићем и Теодором Миловановић (студенти Археологије Филозофског факултета, Универзитета у Београду).
<https://fb.watch/6iY58ldvg6/>
2. **Онлајн радионице о подкастима ЕУ инфо поинт Нови Сад** (18. 11. и 25. 8. 2020.) – осмишљена и похваљена идеја о подкасту о хемијским темама на српском језику.
<http://infopolis.rs/onlajn-radionice-o-podkastima-eu-info-point-novi-sad/>
3. **XXXIX Scientific Instrument Symposium** (14-18. 9. 2020.) London, UK, онлајн симпозијум са темом *Spaces for Instruments*, у организацији Scientific Instrument Commission.
<https://scientific-instrument-commission.org/sic-conferences/item/xxxix-scientific-instrument-symposium>
4. **Museum blisters or how to prevent wasting of resources in difficult times** (20. 5. 2020.) вебинар у организацији Југоисточног комитета ICOM SEE и INTERCOM, комитета за менаџмент у музејима.

<http://icom-see.mini.icom.museum/museum-blisters-or-how-to-prevent-wasting-of-resources-in-difficult-times/>

5. **Europe Day Webinar: Cultural heritage as a catalyst for the future of Europe** (9. 5. 2020.)
<https://pro.europeana.eu/event/europe-day-webinar-cultural-heritage-as-a-catalyst-for-the-future-of-europe>
6. **Learning from disasters and pandemics** – радионица (мај 2020.) у организацији INTERCOM-а, комитета за менаџмент у музејима.
<https://intercom.mini.icom.museum/webinar-learning-from-disasters-and-pandemics/>
7. **Creative Europe – What’s in it for museums?** (15. 4. 2020.) вебинар у организацији NEMO, Европске мреже музејских организација.
<https://www.ne-mo.org/news/article/nemo/now-online-nemo-webinar-creative-europe-whats-in-it-for-museums.html>
8. **How to keep your audience engaged in the age of coronavirus** (21. 3. 2020.) вебинар у организацији Cuseum, приватне музејске организације.
<https://cuseum.com/webinars/how-to-keep-your-audience-engaged-entertained-and-inspired-in-the-age-of-coronavirus-overview>
9. **Музеји, млади и активизам** (6-7. 2. 2020.) међународна музејска конференција – Галерија Матице српске, Нови Сад, Србија.
<http://www.galerijamaticesrpske.rs/2020/medjunarodna-muzejska-konferencija.html>

Друге активности

1. **Ноћ истраживача** (28. 11. 2020.) демонстрација огледа развијена у оквиру радионице „Загађење и заштита ваздуха“, извеле студенткиње Марија Стефановић и Милица Томић.
<https://youtu.be/okC80cL9830> <https://youtu.be/pnPQyeOs8Sk>
<https://youtu.be/Q9yJQIjNDjc> <https://youtu.be/mHVCvHRqmH4>
<https://youtu.be/Z0ytehVOnfE>
2. **Живот под маскама** (март 2020.) циклус предавања посвећен загађењу ваздуха у организацији Музеја науке и технике и Универзитета у Београду – Хемијског факултета, прекинут због увођења ванредног стања због вируса SARS-CoV-2. Уреднице циклуса Слободанка Шибалић (Музеј науке и технике) и Слађана Савић.

3. *Учење о животној средини у Музеју науке и технике, Учење о животној средини у Музеју науке и технике*, рад о програму радионица у организацији Хемијског факултета и Музеја науке и технике, Навој, информатор Заједнице научно-техничких музеја, број 1/2020, год. XVIII, стр 48-51.
4. **НК ICOM Србија**, Национални комитет Међународног савета музеја, Србија – средствима Хемијског факултета плаћена је годишња индивидуална чланарина, која подразумева картицу за бесплатан или приоритетни улаз у музеје у Србији и у свету. Слађана Савић је учествовала на свим скупштинама у току године.
<https://icom-serbia.mini.icom.museum/>
5. **UMAC**, Универзитетски музеји и колекције Међународног савета музеја – прихваћено је чланство у овом међународном комитету, које подразумева гласање и позив на међународне конференције. Ажурирани су подаци о Збирци у бази података.
<https://university-museums-and-collections.net/belgrade/museum-of-chemistry-of-the-faculty-of-chemistry-university-of-belgrade>

Подносилац извештаја

Сагласна

Слађана Савић
руководилац и кустос

проф. др Тања Ћирковић Величковић
редовни професор
продекан за науку